

Handläggare
Remes Jenni

Datum
2015-11-09

Diarienummer
SCN-2015-0260

Socialnämnden

Socialdepartementet: Remissvar till slutbetänkande Barns och ungas rätt vid tvångsvård. Förslag till ny LVU (SOU 2015:71)

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att avge yttrande till Socialdepartementet enligt upprättat förslag.

Sammanfattning

Utredningens huvuduppgift har varit att stärka barnrättsperspektivet i tvångsvården för barn och unga. Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) har omarbetats helt och det nya förslaget grundar sig på barnkonventionens normer och principer. Förslaget till ny LVU är mer pedagogiskt överskådlig och ska underlätta för barnet själv och föräldrar att förstå lagstiftningen och sina rättigheter. Den nya lagstiftningen innebär också att kraven på vården blir tydligare, både för dem som ska tillämpa lagen och dem som ska ge vård med stöd av den. Utredningen tar även fasta på placerade barns rätt till en god hälsa och deras förutsättningar att lyckas med skolgången. Utredningen lägger även fram en rad förslag som stärker rättssäkerheten och tryggheten för placerade barn. Förslagen berör även ändringar i andra lagar, bland annat socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen.

Socialförvaltningen anser att utredningen lyckas väl med att stärka barnets rätt och ser i stort positivt på det nya förslaget. Förslaget innebär en välkommen ambitionshöjning för kommunerna då det gäller stöd till vårdnadshavare samt ett utökat stöd till den unge då vården avslutas. Det är angeläget att kommunerna får såväl kunskapsstöd som kompensation för de ökade kostnader ambitionshöjningen kommer att innebära, inte minst med tanke på den ansträngda situation som nu råder inom landets socialtjänst, vilket utredningen också lyfter fram.

Utredningen föreslår att nya LVU samt övriga författningsändringar ska träda i kraft den 1 juli 2017.

Utredningens slutsatser och förslag

Syftet med utredningen är att ytterligare stärka barnrättsperspektivet och rättssäkerheten för barn och unga samt bidra till kvalitetsutveckling inom den sociala barn- och ungdomsvården, med särskilt fokus på tvångsvård. Utredningen huvudsakliga slutsats är att den nuvarande lagstiftningen måste reformeras för att stärka barnrättsperspektivet.

Utredningen fick även tilläggsdirektiv för att se över olika placeringsalternativ för barn och ungas boende, vård och fostran. Det resulterade i ett delbetänkande *Boende utanför hemmet* (SOU 2014:3) som lyfter fram behovet av två nya placeringsformer, boende för stöd och tillsyn (stödboende) och behandlingsverksamhet med familjeboende. Inga beslut är ännu fattade utifrån utredningens delbetänkande.

Utredningen föreslår att ny LVU samt övriga författningsändringar ska träda i kraft den 1 juli 2017.

Barns och ungas rätt till skydd och god vård

Syftet med nya LVU är att tillförsäkra barn och unga skydd och en god vård. I gällande lagstiftning ställs inga tydliga krav på vårdens utförande. I det nya förslaget ställs tydliga krav på vården att den ska vara av god kvalitet och att den systematiskt och fortlöpande ska utvecklas och säkras. Utöver det ställs följande krav på vården:

- Vården ska särskilt vara trygg, säker, ändamålsenlig och präglad av kontinuitet.
- Vården ska ges med omtanke och bygga på respekt för barnets eller den unges människovärde och integritet samt med aktning för barnets eller den unges person och egenart.
- Vården ska ges utifrån en helhetssyn på barnet och bedrivas i samverkan med andra berörda samhällsorgan och myndigheter.
- Ett barn eller en ung person som vårdas utanför det egna hemmet har rätt till samhörighet med anhöriga och andra närstående samt kontakt med hemmiljön.
- Ett barn eller en ung person som vårdas utanför det egna hemmet ska ges möjlighet till en fritid som är anpassad till hans eller hennes ålder och intressen.

Beslut om insatser utan samtycke

I förslaget till den nya LVU föreslås nämnden kunna fatta vissa beslut utan vårdnadshavares samtycke då barnet samtycker och det i övrigt är lämpligt. Nämnden föreslås kunna bevilja kontaktperson utan vårdnadshavares samtycke till barn under 15 år samt fatta beslut om placering av barn som fyllt 16 år enligt SoL.

Vård och hälsa

Det är väl belagt att placerade barn och unga har sämre fysisk och psykisk hälsa än genomsnittligt. Därför ska barn som blir aktuella för placering¹ ha rätt till en hälsoundersökning, vilket är något annat än den läkarundersökning som genomförs för att

¹ Både enligt SoL och LVU

bedöma behovet av vård. Syftet med hälsoundersökningen är att upptäcka tecken på ohälsa och säkerställa att barnet får den hälso- och sjukvård och tandvård som alla barn har rätt till. På begäran av socialtjänsten ska landstinget ha en i lag reglerad skyldighet att utföra en sådan undersökning.

Rättssäkerhet

Utredningen föreslår en rad förändringar som ska stärka rättssäkerheten framförallt för barnet men även för vårdnadshavare.

- Det ska ställas särskilda lämplighetskrav för att som offentligt biträde få företräda ett barn i ett mål enligt LVU.
- Utredningen förslår att regeringen bör ta initiativ till en särskild översyn av delegationsbestämmelser inom socialtjänstens område. Dagens ordning där många beslut fattas av förtroendevalda anser utredningen kan påverka förutsättningar för kvalitetsutveckling och rättssäkerhet.
- Både barn och vårdnadshavare ska få möjlighet till offentligt biträde i mål om begräsning av umgänge och hemlighållande av barns vistelseort.
- Utredningen föreslår att kravet på övervägande ersätts med skyldighet för barnets särskilda socialsekreterare att minst var sjätte månad rapportera till socialnämnden om barnets behov och vårdens fortsatta inriktning.
- Utredningen anser att det är angeläget ur rättssäkerhetssynpunkt att möjliggöra för part att begära att vården avslutas. Socialnämnden ska dock inte behöva pröva ett ärende mer än en gång om året, då många prövningar oroar barnet.
- Det finns en oklarhet i hur långt vårdnadshavarens bestämmanderätt sträcker sig vid vård enligt LVU. Utredningen föreslår därför ett förtydligande i den nya LVU om att socialnämnden övertar bestämmanderätten i den utsträckning det behövs för att genomföra vården. Den aktuella bestämmelsen (nuvarande 11 § LVU) ska också ändras så att bestämmelsen enbart reglerar socialnämndens ansvar och befogenheter.
- Utredningen förslår att särskilda befogenheter ska omnämnas som skyddsåtgärder och att de i vissa fall göra mer restriktiva och i andra fall utvidgas. Allt i syfte om att öka rättssäkerheten för barnet. Barnet föreslås ska även få rätt att överklaga att skyddsåtgärder utvidgas och ha rätt till offentligt biträde.

Samverkan

Utredningen betonar vikten av samverkan med barnet i fokus, här spelar skola, sjukvård och socialtjänsten en avgörande roll. För att få samverkan att fungera bättre föreslår utredningen att det i SoL och hälso- och sjukvårdslagen införs likalydande bestämmelser om att kommuner och landsting är skyldiga att ingå överenskommelse om vård utanför det egna hemmet av barn och unga.

Utredningen anser också att det är angeläget att det nationella stödet till arbetet med att stärka skolresultat för målgruppen kan fortsätta och anser att regeringen bör överväga fortsatt stöd när effektutvärderingen av Skolfam är klar.

Ökat stöd till barn och unga innebär ambitionshöjning för kommunen

Utredningen slå fast att stödet till dem som lämnar vården för ett vuxenliv är eftersatt. Forskning visar att barn som får adekvat stöd också har bättre förutsättningar att klara vuxenlivet på ett bra sätt. Förslaget innebär att lagen ska bli tydligare i vilket slags stöd barnet eller den unga ska kunna förvänta sig från socialtjänsten. Stödet och hjälpen bör inriktas på frågor om ekonomi, boende, studier eller arbete. Socialtjänstens särskilda ansvar för stödet ska gälla tills den unge fyller 22 år, vilket innebär att ansvaret förlängs med två år. Utredningen föreslår att särskilda statliga medel ska avsättas för att utveckla fungerande arbetssätt och metoder i stödet till dessa unga.

Utredningen lyfter fram vikten av att stärka tryggheten för barn som placeras tidigt i livet och långsiktigt. Särskilt viktigt ur ett barnperspektiv är att stödet till barnets förälder förbättras. Utredningen föreslår att den vårdplan som avser barn även ska beskriva de förändringar som krävs för att barnet ska kunna återvända hem och vilket stöd socialnämnden kan erbjuda vårdnadshavarna. Socialnämnden har redan ett ansvar för stöd till föräldrar. I det nya förslaget tydliggörs att socialnämnden aktivt ska erbjuda föräldrar stöd och så långt det är möjligt ge information och bereda möjlighet för vårdnadshavares delaktighet i genomförandet av vården, vilket har stor betydelse för barnets trygghet och stabilitet.

Utredningen lyfter särskilt fram bristen på stabilitet som generellt präglar barn och ungdomsvårdens myndighetsutövning och föreslår därför att Socialstyrelsen får i uppdrag att stärka det tvärprofessionella arbetet när det gäller utredning och placering av barn och unga.

Konsekvenser av utredningens förslag

Enligt utredningen kommer förslagen innebära ökade kostnader för staten under en fyra års period om 73,5 mkr för implementering och uppdrag till Socialstyrelsen och andra. Efter det beräknas staten få fasta ökade kostnader om 5 mkr per år. De ökade kostnaderna för kommunerna som helhet beräknas uppgå till 43-48 miljoner kronor om året, i form av ökad ambitionshöjning och utökade arbetsuppgifter. Landstingen beräknas få ökade kostnader om 8 miljoner kronor per år för utökade arbetsuppgifter.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Allmänna synpunkter

Förvaltningen anser att utredningen är gedigen och genom sitt breda angreppssätt fångar många relevanta aspekter runt barnet. Sammantaget lyckas de väl med uppdraget att stärka barn och ungas rättigheter samt rätt till delaktighet. Förvaltningen ser positivt på det nya förslaget som innebär en välkommen ambitionshöjning för kommunerna då det gäller stöd till vårdnadshavare samt ett utökat stöd till den unge då vården avslutas. Det är angeläget att kommunerna får såväl kunskapsstöd som kompensation för de ökade kostnader ambitionshöjningen kommer att innebära, inte minst med tanke på den ansträngda situation som nu råder inom landets socialtjänst, vilket utredningen också lyfter fram.

Förvaltningen instämmer i utredningens förslag i stort och skickar med några specifika synpunkter som följer dispositionen i utredningen.

1. Författningsförslag

1.1 Förslag till lag (2017:00) med särskilda bestämmelser om vård av barn och unga

För att göra lagtexten tydlig och undvika begreppsförvirring bör en diskussion föras kring huruvida begreppet ”vård utanför det egna hemmet”² är lämplig. Anledningen till detta är att enligt 6 kap. 2 § i den nya lagen (nuvarande 11 § LVU) kan vården ges i den unges hem, det vill säga inte utanför det egna hemmet. Ett lämpligare begrepp att använda kan vara ”tvångsvård”, vilket också är ett begrepp som utredningen själv använder.

Förvaltningen önskar ett klargörande om ett *övervägande* enligt 6 kap. 6 § tredje stycket i den nya lagen innebär att ett formellt beslut fattas av utskottet. Enligt nuvarande praxis anses ett övervägande inte innebära en formell prövning av beslutet³. Lagtexten har ändrats från begreppet *överväga* till begreppet *rapportera* i vissa fall, men inte andra. Därför behöver det tydliggöras vad avsikten med att begreppet överväga finns kvar i vissa fall och vilken skillnad det är mellan begreppen *överväga* och *rapportera*.

Förvaltningen anser att avsnittet 8.11.8 om Bryssel II-förordningen är för kortfattad och saknar t.ex. en diskussion kring hur länge ett omedelbart omhändertagande med stöd av 7 kap. 14 § i den nya lagen ska få pågå. Vad händer om det andra landet inte startar en utredning eller en behörig domstol inte prövar målet och socialnämnden anser att det alltjämt finns skäl för ett omhändertagande? Bestämmelserna i 4, 9 och 10 kap. är t.ex. inte tillämpliga.

Eftersom det är en fråga om skyldigheter för socialnämnden bör ansvaret i 5 kap. 1 e § socialtjänstlagen (2001:453) andra och tredje styckena inte regleras med ”bör” utan med ”ska”.

² t.ex. i rubriken till 5 kap. och 6 kap samt i 5 kap. 1 § den nya lagen

³ se t.ex. Socialstyrelsens Allmänna råd Tillämpningen av lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (SOSFS 1997:15 S) s 74.

Förvaltningen anser att det ska finnas en möjlighet för det offentliga biträdet att i vissa situationer helt avstå från att kontakta barnet i samband med ärendet eller målet (den föreslagna 14 kap. 12 § andra stycket den nya lagen). Det kan finnas situationer då informationen kan inhämtas på annat sätt och barnet skulle ta onödig skada av en kontakt med biträdet. Med tanke på att det är barnets intresse och inte utredningen som ska stå i fokus bör begreppet ”uppenbart obehövligt” t.ex. ersättas med uttrycket ”uppenbart olämpligt”.

I 13 kap. föreslås bestämmelser om avskiljning i form av öppen respektive låst dörr. På s. 885 ff. används dock såväl begreppet ”öppen” som ”olåst”, det bör tydliggöras vad som avses så att lagtexten blir tydlig och konsekvent.

15. Samverkan om hälsa och utbildning under en placering

15.7.1 Skolfam

I Samverkan om hälsa och utbildning har utredaren fått med det viktigaste kring Skolfams förebyggande arbetsmodell och refererar till den forskning Skolfam grundar sig på. Några förstärkningar bör ändå göras.

Förvaltningen stödjer utredarens bedömning att det är angeläget att ansvar för samordning, kvalitetssäkring, utveckling och nationell spridning av Skolfams modell sker utifrån ett statligt stöd. Att få stöd för att lyckas i skolan ska vara alla placerade barns rätt oavsett vilken kommun man blir placerad av.

Eftersom Skolfam är en modell med goda resultat kan det också finnas skäl att utveckla detta till andra grupper av placerade barn och unga. Nordiska forskare har konstaterat att barnens skolprestationer är det mest hoppfulla området för förbättringar och att man ska se det som en investering inte en kostnad.

15.8.2 Överenskommelser och samarbetsavtal i fråga om placerade barn och unga

Förvaltningen anser att samverkan med barnet i fokus är en central del för att lyckas med stöd till den unge och det är av största vikt att samverkan fortsätter att utvecklas. Utredningen för ett viktigt resonemang om att regeringen bör överväga att inom ramen för statliga satsningar avsätta särskilda medel för utveckling av arbetsformer mellan huvudmän och verksamheter som möter barn med psykisk ohälsa och som vårdas utanför det egna hemmet. Förvaltningen anser att inriktningen bör vara utveckling av fungerande former för konkret tvärprofessionell samverkan i dagligt arbete.

20. Konsekvenser av förslaget

Förslaget innebär en välkommen ambitionshöjning för kommunerna då det gäller stöd till vårdnadshavare samt ett utökat stöd till den unge då vården avslutas. Det är dock väldigt angeläget att kommunerna får såväl kunskapsstöd som kompensation för de ökade kostnader ambitionshöjningen kommer att innebära, inte minst med tanke på den ansträngda situation som nu råder inom landets socialtjänst, vilket utredningen också lyfter fram. Att implementera

en ny lagstiftning kommer att kräva resurser från en redan ansträngd organisation och det är oerhört viktigt att kommunerna får ett nationellt stöd i det arbetet, så att lagstiftningens intentioner får genomslag i hela landet, och stärker rättigheterna för alla berörda barn och unga. Det framgår inte tydligt i utredningen på vilket sätt och i vilken uträkning kommunerna kommer att kompenseras för ambitionshöjningen, vilket måste tydliggöras.

Övriga synpunkter på förslaget

Det råder idag viss osäkerhet om huruvida ordförandebeslut enligt kommunallagen⁴ kan tillämpas när det finns andra bestämmelser som föreskriver begränsningar i möjligheten att delegera socialnämndens beslutanderätt⁵. Istället för separata regleringar om särskild beslutanderätt vid brådskande beslut⁶ bör det finnas en generell hänvisning till 6 kap. 36 § kommunallagen redan i första kapitlet av den nya lagen.

Under vissa förhållanden kan det t.ex. finnas skäl att låta ett beslut om upphörande av vård fattas med kort varsel. Enligt förvaltningen skulle en hänvisning till kommunallagens bestämmelse om möjligheten för nämnden att uppdra åt ordföranden eller annan ledamot som nämnden utsett att besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande, att nämndens avgörande inte kan avvaktas, tydliggöra rättsläget och vara fullt ändamålsenlig som enda reglering vid brådskande situationer. Hanteringen med särskilda förordnanden skulle därmed inte heller behövas. Frågan har till viss del behandlats i SOU 2006:110⁷ s. 321 ff.

Förvaltningen vill på ett allmänt plan framhålla att det beträffande åldersgruppen 18-20 år saknas sekretessbrytande regler (motsvarande de som finns beträffande omyndiga och personer som kan beredas vård enligt LVM), vilket gör att underlaget för åtgärder ofta blir sämre än vad det skulle behöva vara. Enligt kommunens mening är det angeläget att det övervägs om det finns möjlighet att förändra regelverket även i dessa delar.

Jan Holmlund
Direktör
Socialförvaltningen

⁴ 6 kap. 36 § kommunallagen (1991:900)

⁵ se JO 2005/06 s. 251

⁶ se 6 kap. 3 §, 7 kap. 2 §, 12 kap. 5 § och 16 kap. 1 § LVU

⁷ Regler för skydd och rättssäkerhet för personer med demenssjukdom

Handläggare
Remes Jenni

Datum
2015-11-09

Diarienummer
SCN-2015-0260

Förslag

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Socialdepartementet: Remiss om slutbetänkandet Barns och ungas rätt vid tvångsvård. Förslag till ny lag om vård av unga LVU (SOU 2015:71)

Nämndens synpunkter och förslag

Allmänna synpunkter

Nämnden anser att utredningen är gedigen och genom sitt breda angreppssätt fångar många relevanta aspekter runt barnet. Sammantaget lyckas de väl med uppdraget att stärka barn och ungas rättigheter samt rätt till delaktighet. Nämnden ser positivt på det nya förslaget som innebär en välkommen ambitionshöjning för kommunerna då det gäller stöd till vårdnadshavare samt ett utökat stöd till den unge då vården avslutas. Det är angeläget att kommunerna får såväl kunskapsstöd som kompensation för de ökade kostnader ambitionshöjningen kommer att innebära, inte minst med tanke på den ansträngda situation som nu råder inom landets socialtjänst, vilket utredningen också lyfter fram.

Nämnden instämmer i utredningens förslag i stort och skickar med några specifika synpunkter som följer dispositionen i utredningen.

1. Författningsförslag

1.1 Förslag till lag (2017:00) med särskilda bestämmelser om vård av barn och unga

För att göra lagtexten tydlig och undvika begreppsförvirring bör en diskussion föras kring huruvida begreppet "vård utanför det egna hemmet"¹ är lämplig. Anledningen till detta är att enligt 6 kap. 2 § i den nya lagen (nuvarande 11 § LVU) kan vården ges i den unges hem, det vill säga inte utanför det egna hemmet. Ett lämpligare begrepp att använda kan vara "tvångsvård", vilket också är ett begrepp som utredningen själv använder.

¹ t.ex. i rubriken till 5 kap. och 6 kap samt i 5 kap. 1 § den nya lagen

Nämnden önskar ett klargörande om ett *överbägende* enligt 6 kap. 6 § tredje stycket i den nya lagen innebär att ett formellt beslut fattas av utskottet. Enligt nuvarande praxis anses ett överbägende inte innebära en formell prövning av beslutet². Lagtexten har ändrats från begreppet *överbäga* till begreppet *rapportera* i vissa fall, men inte andra. Därför behöver det tydliggöras vad avsikten med att begreppet överbäga finns kvar i vissa fall och vilken skillnad det är mellan begreppen *överbäga* och *rapportera*.

Nämnden anser att avsnittet 8.11.8 om Bryssel II-förordningen är för kortfattad och saknar t.ex. en diskussion kring hur länge ett omedelbart omhändertagande med stöd av 7 kap. 14 § i den nya lagen ska få pågå. Vad händer om det andra landet inte startar en utredning eller en behörig domstol inte prövar målet och socialnämnden anser att det alltjämt finns skäl för ett omhändertagande? Bestämmelserna i 4, 9 och 10 kap. är t.ex. inte tillämpliga.

Eftersom det är en fråga om skyldigheter för socialnämnden bör ansvaret i 5 kap. 1 e § socialtjänstlagen (2001:453) andra och tredje styckena inte regleras med "bör" utan med "ska".

Nämnden anser att det ska finnas en möjlighet för det offentliga biträdet att i vissa situationer helt avstå från att kontakta barnet i samband med ärendet eller målet (den föreslagna 14 kap. 12 § andra stycket den nya lagen). Det kan finnas situationer då informationen kan inhämtas på annat sätt och barnet skulle ta onödig skada av en kontakt med biträdet. Med tanke på att det är barnets intresse och inte utredningen som ska stå i fokus bör begreppet "uppenbart obehövt" t.ex. ersättas med uttrycket "uppenbart olämpligt".

I 13 kap. föreslås bestämmelser om avskiljning i form av öppen respektive låst dörr. På s. 885 ff. används dock såväl begreppet "öppen" som "oläst", det bör tydliggöras vad som avses så att lagtexten blir tydlig och konsekvent.

15. Samverkan om hälsa och utbildning under en placering

15.7.1 Skolfam

I Samverkan om hälsa och utbildning har utredaren fått med det viktigaste kring Skolfams förebyggande arbetsmodell och refererar till den forskning Skolfam grundar sig på. Några förstärkningar bör ändå göras.

Nämnden stödjer utredarens bedömning att det är angeläget att ansvar för samordning, kvalitetssäkring, utveckling och nationell spridning av Skolfams modell sker utifrån ett statligt stöd. Att få stöd för att lyckas i skolan ska vara alla placerade barns rätt oavsett vilken kommun man blir placerad av.

Eftersom Skolfam är en modell med goda resultat kan det också finnas skäl att utveckla detta till andra grupper av placerade barn och unga. Nordiska forskare har konstaterat att barnens

² se t.ex. Socialstyrelsens Allmänna råd Tillämpningen av lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (SOSFS 1997:15 S) s 74.

skolprestationer är det mest hoppfulla området för förbättringar och att man ska se det som en investering inte en kostnad.

15.8.2 Överenskommelser och samarbetsavtal i fråga om placerade barn och unga

Nämnden anser att samverkan med barnet i fokus är en central del för att lyckas med stöd till den unge och det är av största vikt att samverkan fortsätter att utvecklas. Utredningen för ett viktigt resonemang om att regeringen bör överväga att inom ramen för statliga satsningar avsätta särskilda medel för utveckling av arbetsformer mellan huvudmän och verksamheter som möter barn med psykisk ohälsa och som vårdas utanför det egna hemmet. Nämnden anser att inriktningen bör vara utveckling av fungerande former för konkret tvärprofessionell samverkan i dagligt arbete.

20. Konsekvenser av förslaget

Förslaget innebär en välkommen ambitionshöjning för kommunerna då det gäller stöd till vårdnadshavare samt ett utökat stöd till den unge då vården avslutas. Det är dock väldigt angeläget att kommunerna får såväl kunskapsstöd som kompensation för de ökade kostnader ambitionshöjningen kommer att innebära, inte minst med tanke på den ansträngda situation som nu råder inom landets socialtjänst, vilket utredningen också lyfter fram. Att implementera en ny lagstiftning kommer att kräva resurser från en redan ansträngd organisation och det är oerhört viktigt att kommunerna får ett nationellt stöd i det arbetet, så att lagstiftningens intentioner får genomslag i hela landet, och stärker rättigheterna för alla berörda barn och unga. Det framgår inte tydligt i utredningen på vilket sätt och i vilken uträkning kommunerna kommer att kompenseras för ambitionshöjningen, vilket måste tydliggöras.

Övriga synpunkter på förslaget

Det råder idag viss osäkerhet om huruvida ordförandebeslut enligt kommunallagen³ kan tillämpas när det finns andra bestämmelser som föreskriver begränsningar i möjligheten att delegera socialnämndens beslutanderätt⁴. Istället för separata regleringar om särskild beslutanderätt vid brådskande beslut⁵ bör det finnas en generell hänvisning till 6 kap. 36 § kommunallagen redan i första kapitlet av den nya lagen.

Under vissa förhållanden kan det t.ex. finnas skäl att låta ett beslut om upphörande av vård fattas med kort varsel. Enligt nämnden skulle en hänvisning till kommunallagens bestämmelse om möjligheten för nämnden att uppdra åt ordföranden eller annan ledamot som nämnden utsett att besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande, att nämndens avgörande inte kan avvaktas, tydliggöra rättsläget och vara fullt ändamålsenlig som enda reglering vid brådskande situationer. Hanteringen med särskilda förordnanden skulle därmed inte heller behövas. Frågan har till viss del behandlats i SOU 2006:110⁶ s. 321 ff.

³ 6 kap. 36 § kommunallagen (1991:900)

⁴ se JO 2005/06 s. 251

⁵ se 6 kap. 3 §, 7 kap. 2 §, 12 kap. 5 § och 16 kap. 1 § LVU

⁶ Regler för skydd och rättssäkerhet för personer med demenssjukdom

Nämnden vill på ett allmänt plan framhålla att det beträffande åldersgruppen 18-20 år saknas sekretessbrytande regler (motsvarande de som finns beträffande omyndiga och personer som kan beredas vård enligt LVM), vilket gör att underlaget för åtgärder ofta blir sämre än vad det skulle behöva vara. Enligt kommunens mening är det angeläget att det övervägs om det finns möjlighet att förändra regelverket även i dessa delar.

Socialnämnden

Ingrid Burman
Ordförande

Lotta Von Wowern
Sekreterare